

EDINOST

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za 12 mesecev . . . 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.— „ „ „ 1.— za pol leta . . . 5.— „ „ „ 3.— za vse leto . . . 10.— „ „ „ 6.— Na naročbe brez priloge naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvt., v Gorici po 3 nvt. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nvt., v Gorici 4 nvt.

Oglašje se računa po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega ravnadni vstic. Poslana osmrtnice in javnozahvala, domači oglašji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo vredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulica Caserma 13. Odprto reklamacije se prosto poštno.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Shod volilcev v Šklednju.

Minolo nedeljo popoldne vrtil se je v Šklednju shod volilcev, kateri je bilo sklicalo politično društvo „Edinost“ v gostilni gospoda Antona Sancina Cemeta.

Zadovoljstvom in veseljem konstatujemo, da je bila udeležba nepričakovano mnogobrojna, tako, da je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička.

Pri zborovanju sta bila prisotna deželna poslanca V a t o v e c in D o l e n o, vlado pa je zastopal g. višji komisar dr. M a h k o v e c.

Predstavitvi zastopnika vlade, katerega je občinstvo spoštljivo pozdravilo, otvoril je zborovanje predsednik političnega društva „Edinost“, g. prof. M a t e M a n d i č, približno nastopno:

Volilski shodi imajo dvojni namen. Ob času volitev sklicujejo volilci sami take shode, da se posvetujejo in dogovorijo, komu naj bi poverili svoje zaupanje. Druge vrsti volilski shodi so pa tisti, koje sklicujejo poslanci in zastopniki. Ti poslednji povabijo in sklicujejo svoje volilce v ta namen, da jim položijo račun o svojem delovanju. Poslušajte torej — tako je apostrofoval g. predsednik zbrane volilce — pazno in zanimanjem poročilo svojega državnega poslanca! Vi pa imate pravico zahtevati tudi pojasnila: gosp. poslanec vam položi račun o svojem delovanju, vi pa bodite njegovi sodniki in na vas je, da mu izrečete zaupanje ali nesaupanje. (Dobro-klici.)

Na poziv predsednika poročal je poslanec I v a n N a b e r g o j nastopno:

Slavni zbor! čestiti volilci! Kolikokrat že sem prišel v to prijazno vas, vselej sem se zadovoljno vračal na svoj dom, kajti tu sem našel vsikdar moše narodnega čuta in drage mi prijatelje. Osobito med starijšim rodom imam mnogo svestih somišljenikov, a nađejam se in mislim, da mi je naklonjen tudi mlajši rod. Zato sem prav želel priti danes med vas, da se pogovorimo po domače. Star pregovor pravi sicer: Govorjenje je srebrno, a molk je zlato, ali v časih je tudi narobe resnično, to je, da je bolje govoriti, nego pa molčati. Zlasti v zadnji seji mestnega zbora, ko smo razpravljali o proračunu, sem se prepričal, da včasih treba govoriti. Meni so vse razmere dobro znane, in zato ne morem molčati, ko vidim, kako se nam kratijo najsvetejše pravice, ali pa, če nam dajo kako mrvico, delajo tako, kakor da nam delé milost. A mi nočemo nikake milosti, kajti nam je pravica zahtevati, dokler plađujemo in vršimo svoje dolžnosti. Nam bodo morali dati, kar nam gre. Zato je s prepričanjem in navdu-

ženjem posegel v razpravo. Vendar pa mu je bilo nekako tožno pri sreč, ko ni videl poleg sebe onega moža, ki se je kot zastopnik I. okraja vsikdar tako možko izgovorno potezal za naše pravice — ker ni videl na svoji strani dra. Sancina. (Burni klici: Živio dr. Sancin!)

Kakor rečeno: dobro je bilo, da sem govoril v razpravi o proračunu in kakor vse kaže, ne brez uspeha. Iskrene naše besede in pritožbe so menda vendar nekaj izdale: vplivale so menda na gospodo v mestnem zboru.

Pritoževal sem se radi poljskih čuvajev. In glejte, tri dni potem so pozvali vse te čuvaje na magistrat, kjer so jim naložili strogo, da se morajo brigati le za svojo službo in da ne smejo opravljati nikakih drugih poslov, naj bi že kaj takega zahtevala vaški ali pa okrajni načelnik. Pomagalo je torej.

Pritoževal sem se proti temu, da imamo v zgornji okolici prav po nepotrebnem dva okrajna načelnika, ko bi vendar zadostoval popolnoma samo eden, če že hoče magistrat varovati svojo avtoriteto in nekako nadzorovati. S tem denarjem — rekel sem — kojega troši magistrat za te svoje kreature, plačeval bi lahko druge potrebne stvari. — Tudi ta moja pritožba ni bila brezuspešna, kajti poizvedel sem, da pride morda že v prihodnji sejo na dnevni red predlog, da se odpravi jeden okrajni načelnik v zgornji okolici.

Pomagalo je torej in zato goji govornik nado, da se polgoma uravnajo naše razmere. Govornik pravi, da bi moral na dolgo govoriti, ako bi hotel tu naštevati vse naše pritožbe in našo bedo.

Preidši na svoje delovanje v državnem zboru, je rekel govornik:

Ko je leta 1877. propadla levičarska židovsko-liberalna vlada — tako zvana Lasser-Auersperg — in ko je vzel vladno krmilo v svoje spretno roke grof Taaffe, oživila je med avstrijskimi Slovani nado v boljše bodočnost.

Kajti mislili smo si ta čas, da je vendar enkrat prišel na čelo vlade mož, goječ prepričanje, da mora biti Avstrija, ako hoče ostati mogočna in sročna, prava zaščitnica ne le Nemcem in Italijanom, ampak mora biti pravična tudi Slovincem in avstrijskim Slovanom sploh, kajti Slovani sestavljajo večino prebivalstva v širni Avstriji. V tem zaupanju in v tej nadi, da namreč grof Taaffe izpolni to svojo važno misljo, to je, da uvede strogo ravnopravnost za vse avstrijske narode brez izjeme, oklenili smo se slovenski poslanci skoro brez izjeme njegove vlade, katero smo tudi vestno podpirali dolgo

vrsto let. In to vedno v nadi, da se tudi nam privođi ravnopravnost, zajamčena v glasovitem §. 19. temeljnega državnega zakona, kateri pa je za nas Slovence, žal, še vedno mrtva črka.

Za prejšnjo vlado smo se navduševali tudi radi tega, ker je grof Taaffe nekega dne v javni seji poslanske zbornice izjavil posebnim povdarkom, da on, Taaffe, ne boče dopuščal, da bi se avstrijski Slovani še nadalje pritiškali na steno. Te in jednake obljube in nade v boljše bodočnost vplivale so na nas slovenske in slovanske poslance tako, da smo potrpežljivo doprinašali žrtvo za žrtvo na oltar avstrijskega patrijotizma, nađejajoč se za trdno, da se nam izpolni naša želja in težnje. Toda varali smo se! Namesto tega prišla je na krmilo vlada Windischgrätz-Plener, koja se opira na takozvano koalicio, katera posledaja pa je zopet proglasila načelo, da treba ohraniti „sedanje posestno stanje“ skoraj nič niswamo, primorani smo bili nekateri slovensko-hrvatski poslanci izstopiti iz Hohenwartovega kluba (Burno odobravanje) sklenivši zajedno, da si obdržimo prosto roko in da se zavarujemo pred nadaljnjim hlapčevanjem za Nemce in Lahe. Kajti, težko je vestnemu slovenskemu poslancu, ako mora mirno gledati, kako se nam povsem lojalnim Slovincem še vedno krati narodna jednakovnost. Še dandanes mora slovenski davkoplačevalec, ko prinese v davkarico svoj krvavo zaslužen denar, vsprejemati italijanske ali nemške pobotnice. In če potem zahteva kakega pojasnila, zakaj so mu zaračunali to ali ono, čuti mora vrhu tega čestotno odgovore od strani uradnika (ki pa je plačan tudi od slovenskih žuljev): Non capisco sciavo, ali pa: Ich versteh' nicht windisch!

Po Primorskem se n. pr. pri večini sodišč še dandanes razpravlja se slovenskimi strankami v jeziku, katerega ne razumejo iste; še vedno se sestavljajo laški in nemški zapiski, čeprav trde na neki strani, da imamo slovenščino zmnožnih uradnikov. Še danes sodijo slovenske obtožence italijanski porotniki, ki ne umejo našega jezika. Še dandanes sumničijo tisti del slovenskega uradništva, ki se ni izneveril svojem narodu, izdajstva in panslavizma in Bog ve kaj še drugega. In še dandanes prosimo Slovenci brez uspešno slovenskih šol za slovenske otroke, da bi se isti mogli izobraževati v slovenskem jeziku, kakor se izobražujejo Nemci in Italijani v svojem. —

na vratu se ji bleketa bel biser. Bledo in žolto ji je obličje, kakor da je vstala iz groba. Bledo in na pol odprte so ji ustnice, okrog katerih ji igra zloben nasmeh. Črne oči se ji svetijo kot divji ogenj nad močvirjem. Počasi stopa, počasi in tiho, glavo je nagnila naprej in razširila prste — in se plazi in plazi bliže.

— Jezus! vzkrinko Tahí, planivši kvišku; pošast — kdo si — kdo si? Ali si Dora — Ali si Jana? Ledeni znoj mu udari na čelo, oči mu hočejo izpasti.

Ženska se zgane kot v snu in pogleda sliko in uzre Tahija in zakriči kot vrag v peklu:

— Jaz — jaz ha! ha! ha! — jaz Dora in Jana — a ti — ti si Tahí — oh! Tahí — zlodejec mojega življenja — Tu — tu je bilo — ha, ha, ha! Veseli se, Arlandova Dora!

Visoko se vzpne besna Jana, temne zenice se ji razširijo in trikrat tako zasvetijo, to glupo uvelo lice zadržti v sto krčevitih zadržtjih in beli prsti se zavijajo v mese-

In tako šepandanes nismo gotovi, če bode imela vlada res toliko poguma, da izpolni slovenskim poslancem dano obljubo gledé celjskega gimnazija, kajti bojim se, da tudi sedanja vlada bode imela več obzira na peščico nemških kričavcev in rogoviležev alla Foregger, kakor pa na vso maso naroda slovenskega v vseh slovenskih pokrajinah. (Konec prih.)

Politiške vesti.

Prvi nižjeavstrijski katoliški shod prirede letos krščanski socialisti. Pripravljavni odbor je užo ukrenil vse potrebno, da se shod boče mogel vršiti v nadomestilo za splošni katoliški shod, do katerega ni bilo prišlo zbog sedanjih političnih odnošajev, zlasti pa valed razpor med Hohenwartovci in krščanskimi socialisti. Veliko veselje je vzbudila med krščanskimi socialisti vest, da je sv. Oče podelil pripravljavnemu odboru sv. blagoslov; „Vaterlandovim“ krogom, to je onim krogom, ki bi hoteli rešiti versko stvar pripomočjo in v zvezi z židovskimi liberalci, je pa zaprla sapo vest o papeževem blagoslovu. Koliko lepše bi bilo svede, da je Lev XIII. blagoslovil — dvojico Plener-Hohenwart. Ali kaj hočejo, v Rimu imajo menda drugačne misli nego pa na Dunaju, kako treba širiti verska načela!

Weckerle se je izpodtaknil. Z jednim glasom večino sklenila je bila magnatska zbornica preiti v podrobno razpravo zakonskega načrta o svobodi vere. Jeden glas! Slabo znamenje, kajti ministerstvo, ki zmaguje z jednim glasom, je zrelo za — odlopitev. Že v istem trenutku, ko je Weckerle „zmagal“ z jednim glasom večine in je zbornica prešla v podrobno razpravo o gori omenjenem zakonu, bilo je jasno, da Weckerleova vlada nima več večine za seboj v magnatski zbornici.

To domnevanje je potrdilo glasovanje v tretjem čitanju: zbornica je zavzela ves zakon in ne le oni odstavek, ki govori o brezverstvu, kakor je bilo misliti popred. Sedaj se prične na Oger-skem plas z nova. Zakon se povrne sedaj zopet poslanski zbornici, a ker je skoraj gotovo, da ga poslednja vsprejme vnovič, pride zopet do konflikta med magnatsko in poslansko zbornico, odnosno do ministerske krize. Radovedni smo, ali tudi to pot porabi Weckerle tista grda sredstva silnega terorizma na zdolu in gori in ali to pot porabi poulično sodrgo za svoje namene?!

Bolezen ruskega carja. O bolezni ruskega carja poročajo sicer, da so bila

čini kot nohti divje zveri. In plane na Tahija kot strele.

— Daj mi srce — da ga snem — daj mi življenje, da se prebudim! Daj! Daj! Daj! zakrohota se Jana.

In Tahí zbere vse svoje moči. Obupno se vzpne in seže po puški nad svojo glavo. Sedaj jo doseže — sedaj —

— Joj! vzkrinko od bolečine in se zvrne vznak. Ne more. Nad njega glavo se pripogne ženska. Ognjene oči zro vanj, ostri nohti mu groze. Zamolklo hropenje se mu izvija iz praj. Stisne se, zvija se. — Ženska zaškriplje, ledeni prati se dotaknejo njegovega vratu. In zgane se, strese, omahne mrtov. Ledeni znoj stoji na mrtvečvem čelu, Jana pa skače krohota se v mesečini in kriči:

— Glej ga, Arlandova Dora! Glej ga! Skakaje se vzpne blaznica na okno, ali za hip zgine, iz globočine pa zaori strahovit krik.

Zjutraj so našli v postelji Tahijevo truplo, pod oknom pa ostanke blazne Jane v oblačilih Arlandove Dore. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

154

Kmetški upor.

Godovinska povest šestnajstega veka.

— Spisal August Senoc. Preložil I. P. Planinski. —

Dne četrtega avgusta leta 1573. se je rasprostirala lepa, vodra noč nad krajino. Zlata mesečina je čarobno trepetala nad vrhovi zelene šume, nad sbrnimi ovinki Save. Daleč na konci obzorja je molela v jasno modro nebo črna gora. Skrivnosten, veličasten mir je rasprostiral svoje mreže nad zemljo, pisano cvetje pa je duhtelo. Bilo je kasno, vse se je sibaló v sladkih sanjah — sam jeden človek je bdel — Frančiček Tahí. Zlata mesečina je sipala svoje žarke skozi mrežo zelenega brllina v visoko okno Sosed-grada. Čudno so je lesketal svit v steklenih ploščah odprtega okna in na gladkih kamenitih tleh, na katerih se je črtala črna senca brllinovega listja, na starinski sliki Arlandove Dore, na uvelom bradatcem obličju sivoglavega starca, ležečega na postelji, in na svitem orožju, katero je viselo nad starčovo glavo. Na postelji leži Tahí sam. Žilice žoltega lica

poročila poslednjih dni mnogo pretirana in da se je nadejati, da bodo živel car še nekaj let. Ker pa treba carju absolutnega miru, ako hoče nekoliko okrevati, je vendar mogoče, da pride do regentstva v Rusiji. — Iz Kodanja javljajo, da je kralj Grški, kakor hitro je izvedel, da so zdravniki priporočili carju bivanje na otoku Kifu, takoj ponudil istemu svoj grad na imenovanem otoku. Sam kralj odpušča tjakaj, da posdravi in vsprejme carja.

Vojna med Kitajem in Japonsko. Iz rasnih virov dohajajo poročila, da so Japonci izgubili Kitajce iz Koreje ter, gospodarji na morju, hočejo navaliti na Peking. Brčkone se iskrcajo v Shan-Hai-Kvanu, katero mesto bo temelj daljnjim operacijam. Shan-Hai-Kvan je ona točka, kjer konča zgodovinsko znani kitajski sid ter je jedinstvena pričetna postaja jedine železnice na Kitajskem. Japonci bi si, kakor poročila nek evropski bivši vojaški atašé na Kitajskem „Frakf. Ztg.“, prav lahko prisvojili Shan-Hai-Kvan, navalivši s morja. Potem so gospodarji železnice do Tien-Tsina in s tem imajo prsto pot do Pekinga pred seboj. V treh dneh bi prišli do Pekinga.

Različne vesti.

Volilski shod v Šklednju. Ta shod se je vršil minolo nedeljo uprav sijajno, tako, da moremo reči s gospodom Nabergojem, da se nikdar se nismo vračali tako zadovoljni iz Šklednja, nego takrat. Okolo g. poslanca se ni zbralo samo veliko volilcev, ampak takih volilcev, ki so velikim zanimanjem sledili njegovim izvajanjem. Velikansk utis pa je napravil na nas oni trenotek, ko je g. Šancin-Drejač, obsodivi Hohenwartov klub, utemeljeval zaupnico Nabergoju: to vam je bilo oduševljenje, da nismo z lepa vidili takega.

Po shodu se je razvilo tako vrvenje — pravo pisano življenje: svirala je šklednjska godba, prepeval je polnoštevilni sbor „Velele“ ob neopisnim navdušenju občinstva in čuti je bilo navdušenih govorov, v katerih so govorniki idealnim sanosom in kipečo dušo rotili narod naš, da ostane sveat — samemu sebi in svoji minulosti. Govorili so gg. Nabergoj, Mandić, župnik Matušič iz Dalmacije, Šancin-Drejač, Cotič in drugi. Dvorana in dvorišče bila sta natlačena, poslednje je bilo razsvetljeno lampijoni. Pozno v noč smo se Triščani vračali domov s sladko zavestjo, da po naši okolici bivajo še poštna slovenska arca in da je utemeljena nade, da smaganošno premagamo viharje, ki divjajo okolo nas in se morda še podvojijo v nedaljni bodočnosti.

V imenu političkega društva „Edinost“ kakor tudi v imenu g. poslanca Ivana viteza Nabergoja zahvaljujemo se še enkrat vrlim šklednjcem na prekrasnem vsprejemu.

Mestni svet tržaški bude imel svojo XXIII. javno sejo v četrtek, dne 11. t. m. ob 7. uri sveder. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika XXII. javne seje. — 2. Predloženje obračuna javnih skladišč za prvo četrtletje 1894. — 3. Imenovanje posamičnih odsekov. — 4. Imenovanje ravnateljstva in višjega svetovaletva za mestno hranilnico. — 5. Predlog šolskega odseka za soprotno odprtev jednega razreda na osnovni šoli za dečke v ložnici. — 6. Predlog mestne delegacije glede uprave v kmetijskih okrajih Bazovica in Prosek. — 7. Zahtevanje dopolnilnega kredita k naslovu: „Voda in ceste“ ter 8. Zahtevanje dopolnilnega kredita za nabavo ubožnim učencem ljudskih mestnih šol.

S Kranjskega nam pišejo dne 7. oktobra: Zoper družbo sv. Cirila in Metoda razširja po Kranjskih farovanih moč, katerega prišteva „Slovenčev“ stranka svojim pristajem, huskanje in neosnovane laži, ki nam kažejo vrok, kakaj da Slovenčevci ne žrtvujejo za družbo ničesar in jej odvradajo še celo dosedanjo prijateljše. Kar sem že slišal prej, o tem molčim. Zadržje dni me je pa vprašal neki Gorenjski župnik: „Zakaj vendar podpira družba sv. Cirila in Metoda g. Mandića v Trstu s 1000 gld. na leto, če ne sato, ker je duhoven in ni duhovon?“ Ko sem mu povedal, da Mandić ne dobiva od družbe niti solda, se ni mogel nadržiti, „da visoka oseba“ širi take laži. Prijatelja „Slovenca“ pa prosimo, naj pomaga, da se poravnata grozna krivica,

ki se na ta način dela družbi, krivica, ki najhuje neti razpor. Postrežemo tudi, ako se želi, s natančnimi podatki.

Dostavek uredništva. To je grozno, to je nečuvstvo, in vprašati se moramo; ali res moreta tako daleč segati človeška laž in zloba?! Mi bi vsega tega niti ne verjeli, da nam ni došlo poročilo od take čestitljive strani, da je izključen vsak dvom na resničnosti gori navedenih podatkov. In zato izjavljamo svečano, da le podla duša more širiti take laži le vjta namen, da bi izpodkopala tla družbi, od katere pričakujejo pokrajinski Slovenci svojo rešitbo. Da podla, niaka duša mora biti to, in naj nosi tako ali tako sukno.

Še nekaj o zemljevidih v slovenskih šolah trž. okolice. Našim lahonskim listom te dni ne manjka gradiva; na dolgo in široko razpravljajo o namestništvu naredbi, ki je jednostavno obustavilo sklep mestnega sveta glede znamenitega Spadoničevega predloga. Prešinja jih strah zaradi tega, ker je prava deželna šolska oblast baš c. k. namestništvo, a mestni magistrat je le delegovana šolska oblast. Namestništvo ima zatorej pravico in dolžnost gledati na prsto magistratu. Naši nestrpnosti naštevajo celo litanije „pristnih“ (P) italijanskih, slovensko „popadenih“ (!) imen in naglašajo „pohlevnost Nemcev“, ki rabijo vedno za primorska in istrska krajevna imena — italijansko nomenklaturu. Pri tem pa gospoja popolnoma pozablja, da imajo tudi „pohlevni“ Nemci svoj „OÖra“, „Heidenschaf“, „Mitterburg“, („Triester Zeitg.“ celó svojo „Divacca“!), „Flitsch“, „Tolmeis“ itd. itd. še celo vrsto drugih. Toraj Italijanska gospoja, le malo dolednosti in pa ne bodite predrzni. Pomislite na vaš „Piedimonte“, „Montespino“ in sligne spake. Tudi nekoliko nemške slovnice vam ne bi škodovalo čisto nič: „Pol-lie-ber-lich“! (Politeama)

Strma pisava — odpravljena. Kakor znano, uveli so pred par leti v ljudskih šolah strmo (navpično) pisavo namesto navadne ležeče pisave in to zaradi tega, ker morajo otroci pri strmi pisavi sedeti ravno. S početkom sedanjega šolskega leta pa je odpravljena po vseh čeških šolah strma pisava in vrnilo se se k prošnjari, ležeči pisavi. Isto se je zgodilo tudi na Dunajskih šolah. Dotične naredbe naglašajo, da ne odgovarja strma pisava pričakovanju in da je posebno za hitro pisavo popolnoma neuporabna. Pravi varok tej nepričakovani odpravi pa je baje ta, da je Nj. Vel. cesar pred nekoliko tedni obiskal neko šolo, kjer so cesarju predložili tudi pisane udencev. Sprotno izjavlja, da je cesar, uglejavši strmo pisavo, odmajal s glavo in odklonil pisanke, ne da bi bil isrekel svoje priznanje.

Iz Rifemberga nam pišejo: V št. 120. „Edinosti“ je čitati, da vlada pri nas vročinska bolezen ali tifus. To je res. to pa ni res, da bi bili radi te bolezni zapri štiri vodnjake. Prosimo, konstatujte to resnico na ljubo!

Delovanje tržaške zdravniške postaje. Tekom minolega septembra meseca iskalo so stranke v 825 slučajev pomoči pri zdravniški postaji in sicer v 647 slučajih na postaji sami, v 178 slučajih pa so bili zdravniki pozvani v pomoč izven postaje. Največ opravila imela je omenjenem mesecu zdravniška postaja dnó 24. (45 slučajev) in najmanj dnó 7. (13 slučajev).

Pratirana vestnost v službi. Dne 1. t. zjutraj videl je mestni stražar Bidoli v ulici Stadion 25letno Antonijo Krašević iz Podgrada, ko je vstopila v neko pekarno, kjer so dali otrodiču komadič kruha. Stražar je ženo meni nič tobi nič pograbil in jo odvel v zapor ter jo ovadil zaradi postopanja in prosjačenja. Žena je bila s otrokom celih pet dnij v zaporu! Minolo soboto so jo poklicali pred sodnika. Žena (kmetaka, posestnica) prišla je po opravkih v Trst, kjer je imela iztirjati 5 gld., a dobila je le 3 gld. na račun. Hotela je kupiti blaga za obleko svojim otrodičem. Prišedša v ulico Stadion, prosil je otrok kruha, a žena, znajoča, da so tržaški peki zelo dobrušeni (saj so po veliki večini Slovenci!) in ker jej je bilo žal manjati goldinar, da bi kupila za jeden novičič kruha, prosila je staro škorpico, pok pa ji je dal komadič svežega, belega kruha. Žena je govorila popolno resnico, in tudi 3 srebne goldinarje našli so pri njej. Torej kdo odškoduje ženo za sramoto in 5 dnevni zapor?

Menda mestni magistrat ali celo stražar Bidoli ???!

Nezgoda. 15letnega tiskarskega vajuca Frana L., stanujočega v ulici della Guardia št. 15, prijel je predvečerajšnjem s jutraj krč, ko se je deček setal ob obrežji novega pristanišča. Deček je padel v vodo, toda kmalo so ga spravili mornarji na kopno. Prihitevi zdravnik s zdravniške postaje, ukazal je, da odpeljejo dečka v bolnišnico.

Najden utonjenec. Minolo nedo je zjutraj našli so v novem pristanišču že močno segnjito truplo neznanega možkega. Utopljenca so spoznali potem kot 56letnega mizarja Angela Delcolleja, stanujočega v ulici Farneto št. 38. Pokojni je bil sginil še od prejšnje nedelje in vse pozvedovanje po njem bilo je brezuspešno; zaman so ga iskali žena in otroci. Pokojnikova udova misli, da si je nesrečnož samovoljno končal življenje, ker je bil poslednji čas zelo razburjen, a možno je tudi, da je ponesrečil, timveč, ker so ga videli prejšnjo nedeljo razni ljudje v družbi nesrečnega kotlarja Viljelm Cuncine, čigar truplo so našli te dni v morju. Verjetno je, da je burja vrgla oba v morje, kjer sta poginila.

Povodenj. Vsed deževja poslednjih dni niso izstopili potoki in reke le v planinskih pokrajinah in na Češkem, ampak celó v Dalmaciji. Kakor namreč poročajo iz Zadra, izstopila je te dni vsled neprestanega deževja reka Krka in napravila ogromno škode. Kriin je poplavljen. Voda je 3:2 m. nad navadnim površjem. Ljudstvo je pobegnilo na višje ležeči svet. Vsa žetev, ki ni bila še pospravljena, uničena je popolnoma.

Sodnijske. Minolo soboto je dobil pred tukajšnjim kazenskimi sodiščem 23letni že večkrat kaznovani Dominik Beranek iz Trsta, stanujoč v ulici Molin a vento, tri tedne strogega zapore zaradi postopanja. Po noči na 2. t. m. zasačil je Baranka stražar Ivan Kirn, ko je stal s nepoznamim tovarišem pred neko prodajalnico v ulici Chiozza. Kdo zna, kaj sta nameravala ponočnjaka. Ko sta zapazila stražarja, pobegnila sta; jeden je ušel, a Beranka je stražar prijel.

Policijske. Po noči na včeraj so zapri nekoliko navadnih ponočnih razgrajalcev, med katerimi so 21letni duinar Antoa R. iz Trsta, 40letni težak Ivan F. iz Mirnega in 46letna zasebnica Neža V. iz Pirana. — Minolo soboto je ukradel nekdó kurjaču Karlu Vergošu na parniku „Najade“, zasidranem poleg pomola Sv. Karla, iz kabine svoto 16 gld. 85 nvč. Predvečerajšnjem je prijel policijski oficijal gosp. Tis tatu v osebi še mnogokrat kaznovanega težaka Dominika Verzona iz Trsta. Pri Verzonu so našli razno blago, katero je bil kupil s vkradenimi novci.

Vabljo. Posostniki, ki se sanimajo za napredok vinarstva, imajo sedaj priložnost ogledati si v Trstu (ulica Zonta št. 9), stiskalnico (prešo), katere stiska neprenehoma. Grozdje ali tropine se vsipajo od sgoraj, od adolaj pa se na jedni strani isteka čist mošt ali vino. Na drugi pa izlesavajo tropine. Ta stiskalnica stiska tako dobro kakor vsaka druge, a najmanj trikrat toliko.

Vinogradniki so torej povabljeni, da si ogledajo to stiskalnico. *Zivic, infirni.*

Loterijske številke, izrebane 6. t. m.

Dunaj 55, 49, 73, 86, 59.
Gradec 87, 28, 21, 65, 42.
Temešvar 26, 39, 71, 74, 43.

Koledar. Danes (9.): Dionizij, šk. m.; Abraham. — Jutri (10.): Frančišek Borg., spozn. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 6. uri 12. min., zatoni ob 5. uri 23. min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 12:5 stop., ob 2. pop. 19 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 7. Predsedništvo poslanske zbornice je določilo, da bo prva seja bodočega zasedanja dne 16. t. m. ob 11. uri dop. Na dnevnem redu bo tudi odsekovo poročilo o zakonskem načrtu, tičočem se preosnovi kazenskega reda.

Budimpešta 7. Včeraj je bilo ministerstvo posvetovanje, ki je trajalo nekoliko ur. Ministri so v najlepšem soglasju ter nikakor ni osnovana govorica, da navstana parcijalna

ministerka kriza v sed poslednjega glasovanja v zbornici magnatov. Obstanek ministra pravosodja, Szilagya je neposredno zvisen od cerkveno-politiških preosnov, a Wekerle se je izjavil solidarnim s Szilagyem.

Budimpešta 8. Včeraj je zaključila ogerska delegacija svoje zasedanje, danes pa avstrijska, potem ko so konstatovali soglasje sklepov obeh delegacij.

Budimpešta 8. Danes so pridela tu carsinska posvetovanja, katerih se udeležujejo zastopniki avstrijskih in ogerskih ministerstev trgovine, poljedelstva in financ. Razpravljali bodo baje tudi o klavzuli o vinu.

Budimpešta 8. Magnatska zbornica je odklonila zakonski načrt o recepciji Židov s 109 proti 103 glasovom.

Linc 8. Danes je bilo tu dvoje delavskih zborovanj, pri katerih so razpravljali o obdem volilnem pravu. Po dovršenem zborovanju združili so se udeleženci z obeh strani ter so potem v gručah pohajali po mestu, vsilivši kajod: živelo obće volilno pravo! Potem so se rasili v najlepšem redu.

Rim 8. „Don Chisiotte“ javlja, da so nasledili novo saroto, kateri je namen obnoviti ustajo v Siciliji tekom bodoče zime.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za josen 622—623, za spomlad 699—670 Koruzza za oktober 615 do 620. Oves za spomlad 578—580. Ri nova 500—510.

Pšenica nova od 78 kil. f. 625—630, od 79 kil. f. 630—635, od 80 kil. f. 635—640, od 81 kil. f. 640—645, od 82 kil. for. 645—650.

Ječmen 625—640; prosa 570—590
Pšenica: Malo ponudb, popravevanje dobro, stalno. Prodalo se je 25.000 met. stot. po polnih cenah. Ri in oves jako stalna. Ječmen in koruzza mirna. Vreme: lepo.

Fraga. Neratirani sladkor za oktober f. 13-50 december f. 13-55, vedno mláčno.

Fraga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpolijatelj precej f. 30. November-marč f. 30.—30.25. Concaad za november-marč 30-25 do 30-50. Četvorni za oktober 31-75, November 31-25 V glavah (sodih) za polovico oktobra 32 1/2, za konec oktobra 32.

Havre. Kava Santos good average za oktober 87-50, za februar 78-25, mláčno.

Hamburg. Santos good average za oktober 70-25, december 65-25, mare 62—, jako mláčno, polom.

Dunajska borza 8. oktobra

1894.		danes predvečeraj	
Dražalni dolg v papirju	98-75	98-75	98-85
v srebru	98-70	98-70	98-80
Avstrijska rent v zlatu	123.—	122-55	123-55
v kronah	97-75	97-75	97-85
Kreditne akcije	366—	367-00	367-00
London 10 let.	124-50	124-55	124-55
Napoleoni	9-90	9-90	9-90
100 mark	61-12 1/2	61-15	61-15
100 itali. lir	45-25	45-25	45-25

LA FILIALE

della

BANCA UNION

TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banco e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente abbuonando l'interesse annuo

per banconote 3% con preavviso di 5 giorni
3 1/2% " 4 mesi fisso " 12 "
3% " 8 " " " "

per Napoleoni 2% con preavviso di 20 giorni
2 1/2% " " " " " " " 40 "
2% " " " " " " " 3 mesi " " " " " " " 6 "

Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione a datore dal 3 Marzo rispettivamente dal 10 Marzo a seconda del relativo preavviso.

b) In banco giro abbuonando il 2% l'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a flor. 20.000 — a vista verso oblique; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. Conferma versamenti in apposito libretto.

c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso dei conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilancia loro assegnati per queste piazze, ed accorda loro la facilità di domiciliarli effetti presso la sua casa franco d'ogni spesa per essi.

d) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonchè dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso modica provvigione.

e) Procura la bolatura di valori Ester, con la massima sollecitudine ed a condizione medichissima.

f) Vende le lettere di pegno 4 1/2% e obbligazioni comunali 4% con 5% di premio della Banca Commerciale Ungherese di Pest. Le lettere di pegno 4% della Banca Ipotecaria Ungherese, nonchè le obbligazioni comunali 4 1/2% della stessa banca. Le Lettere di Pegno 4 1/2% esenti da imposta della Banca Provinciale Ipotecaria della Croazia e Slavonia in Zagabria.

La Filiale della Banca Union accetta in custodia verso una tenuissima tassa effetti di qualsiasi specie, procura l'incasso dei coupons alla scadenza e la verifica dei titoli sottoggetti.

La Filiale della Banca Union Serbi-ne morci Trieste s'incarica dell'acquisto della vendita di merci in commisione, accoe da sovvenzioni sopra depositi morzianzie, oppure sopra polizze di carico.

Trieste, 26. Febbraio 1894.

1 - 12

Zrebanje nepreklicano 16. oktobra.

Glavni dobitki 60.000 gld., 10.000 gld., 5.000 gld.

v gotovini le po odbitku 10%.

Lvske srečke à 1 gld. preporučata: Girolamo Morpurgo Ignazio Neuman.